

Concurs de invenții urbane: Orașul posibil - episodul Galați 2050

Are orașul românesc un viitor? Cum arată orașul viitorului?

Lipsa unor politici publice, dezvoltarea urbană necontrolată, progeria manifestată la nivelul fondului construit recent, abandonul instituțiilor culturale și sociale, scăderea și îmbătrânirea populației, reducerea activității zonelor industriale sau iminenta ieșire din uz în 2050 a ansamblurilor (complexe) de locuit sunt câțiva dintre factorii care susțin nevoia de reorientare a orașelor postsocialiste românești. Se conturează astfel premisele unui nou început, al unei alternative în problematica urbană. Reevaluarea relației dintre spațiu și utilitatea sa și diversificarea formelor de intervenție primează în acest context.

Orașul posibil se găsește la granița dintre real și imaginar, într-un teritoriu al experimentului, prin testarea de invenții urbane. Orașul posibil lansează la nivel național o platformă pentru noi abordări capabile de a structura și modela transformările urbane actuale, cu metode și soluții diferite de cele practicate până în prezent. În cadrul acestei platforme orașul Galați a fost ales ca și studiu de caz. Situația actuală a Galațiului oferă oportunitatea schițării unor noi viziuni urbane evaluând valorile culturale sau modelele de gândire și acțiune existente.

Aflat în extrema sud-estică a țării, Galațiul și-a cunoscut apogeul în anii '60 prin dezvoltarea industriei siderurgice. Desemnat în 2008 pol urban de dezvoltare, orașul trece pe o poziție ierarhică inferioară celei anterioare - de mare centru economic. Focalizându-și atenția doar către profilul industrial, orașul nu a exploatat contextul natural în care se află, proximitatea unui alt mare centru urban sau potențialul universitar și de cercetare. Fondul locativ, ce reprezintă în proporție mare rezultatul intervențiilor comuniste, este într-o stare precară și va ieși din uz în următorii 40 de ani. Efectele dezvoltării necontrolate și diminuarea puternică a activităților culturale din ultimii ani au condus către degradarea vizibilă a calității vieții la nivelul orașului în asemenea măsură încât ideea de apartenență față de Galați a devenit inadecvată.

Proiectele elaborate în cadrul concursului trebuie să dea un impuls pentru o dezbatere pe tema abordată de fiecare participant și mai puțin să ofere propuneri exhaustive. Proiectele pot să îmbine elemente concrete și elemente utopice, care vor urmări transformări culturale, sociale, economice, spațiale, structurale pe teritoriul orașului. Accentul va fi pus pe proces prin explicarea mijloacelor și instrumentelor folosite. Chestionând metodele și abordarea practicii curente de urbanism și raportarea arhitecturii la oraș, scopul concursului este de a introduce inovația și creativitatea ca și alternativă în demersul de lucru cu orașul românesc.

Cum stabilim ce funcționează? Există abordări informale care pot fi considerate modele pozitive de acțiune pentru oraș? Cum ar putea fi ele diseminate și amplificate? Cum ar putea avea impact asupra dezvoltării urbane? Cum adaptăm existentul? Care vor fi efectele ieșirii din uz a ansamblurilor (complexe) de locuit asupra orașului? Dar a îmbătrânirii, reducerii populației? Cum pot fi spațiile existente adaptate unor noi tipuri de utilizare cu investiții minime? Ce efecte ar avea la nivelul orașului o decizie de împrăștiere a populației? Ce facem cu moștenirea comunistă: demolăm, reevaluăm, reorganizăm sau imaginăm ceva nou? Cum integrăm alți factori? Cum schimbăm/ afectează mentalitatea indivizilor sau criza identitară spațiul urban? Cum poate fi influențată pozitiv? Care e rolul mass-media în felul în care este perceput și utilizat orașul? Cum poate fi exploatată comunicarea / PR-ul urban? Cum construim orașul? Ce conferă coerență unui oraș în afara fondului construit? Cum e gândită infrastructura? Cum e spațiul urban modelat într-un oraș fără fonduri? Cum e spațiul urban modelat în proprietatea privată? Cum schimbăm regulile? Ce alte modele ar putea fi imaginate, de exemplu în legea proprietății? Sau la ce valori sociale s-ar putea face referire?

Fără a acoperi toate posibilitățile de abordare, acestea sunt câteva direcții orientative de cercetare.

Proiectele

Proiectele vor fi concepute ca și intervenții în spații reale ori aplicații în spații virtuale (media spaces), intervenții cu impact la nivelul orașului. Scara proiectelor poate varia, putând fi propuse intervenții punctuale, care prin activare pot genera rețele spațiale (prototip) sau abordări de ansamblu. Tipul intervențiilor poate fi de asemenea variat, ajungând până la critici sociale sau utopii politice.

Documentație de concurs

Documentația de concurs este pusă la dispoziția concurenților sub formă electronică și se poate descărca de la adresa de internet www.plusminusgalati.wordpress.com.

Procedura de concurs

Orașul posibil - episodul Galați 2050 este un concurs de idei structurat în două părți.

Prima fază presupune colectarea de aplicații, care trebuie să prezinte un stadiu intermediar al ideilor de proiect, propuse de fiecare participant. În baza aplicațiilor, un juriu va alege 10 proiecte care vor avea oportunitatea de a fi continuate în faza a doua. Odată anunțat, grupul de câștigători* poate beneficia de organizarea unei vizite în Galați**. În cadrul acestei vizite organizatorii concursului se vor angaja să asigure accesul la toate zonele de interes ale orașului (inclusiv port, platforma combinatului).

În faza a doua a concursului se vor detalia proiectele selecționate. Odată predate propunerile finale, va fi organizată o expoziție cu vot public, care va asigura implicarea locuitorilor din Galați în proiect. La final, într-un interval de 3 zile, finaliștii vor avea ocazia să-și prezinte și să discute propunerile în cadrul unui eveniment la care vor fi prezenți și reprezentanții administrației locale (membri ai Consiliului Local, Consiliului Județean, city manager, etc.) și în cadrul unor evenimente media (apariții tv și/sau radio).

Faza 1

Aplicația va conține ideea proiectului:

- 1 planșă format 29,7x84cm (concretizarea grafică a ideii);
- 1 pagină A4 (text cu explicitarea temei abordate, scopul intervenției, descrierea și evaluarea ei).

Alături de proiect se va preda declarația pentru drepturile de autor și folosință a materialului și declarația de participare. Anonimatul proiectelor va fi asigurat prin marcarea, în partea dreaptă sus a documentelor, a unui număr format din 6 caractere.

Aplicațiile se trimit până la data de 1 aprilie 2011. Predarea se face pe e-mail.

Faza 2

Proiectul va conține ideea de proiect, dezvoltată și prezentată în detaliu pe:

- 1 planșă format A1 (o imagine reprezentativă);
- 1 caiet A5 de maxim 20 pagini (care să explice demersul proiectului);
- o prezentare în format multimedia (la alegere ppt, film, foto, etc).

Planșele vor continua să aibă marcat în partea dreapta sus numărul de înregistrare.

Proiectele se trimit până la data de 24 mai 2011. Predarea se face pe e-mail.

Condiții de participare

Concursul este deschis tuturor specialiștilor până în 35 ani (arhitecți, urbanisti, designeri, artiști, sociologi, antropologi, etc.), în mod individual sau în echipe, cu desemnarea unui coordonator de proiect, absolvent de studii superioare. Coordonatorii concursului sunt excluși de la competiție.

Un proiect se consideră înscris în concurs dacă este trimis pe e-mail la adresa plusminus.org@gmail.com până la data limită de predare. Nu este necesară o înscriere prealabilă.

Calendar concurs

- lansarea concursului: 24 februarie 2011
- data limită de trimitere a aplicațiilor pe e-mail: 1 aprilie 2011
- anunțarea proiectelor admise pentru faza 2: 10 aprilie 2011
- vizită la Galați**: 14-15 aprilie 2011
- data limită de trimitere a proiectelor pe e-mail: 24 mai 2011
- expoziția proiectelor și vot public: 1-19 iunie 2011
- eveniment pe teme urbane la Galați, festivitate premiere: 18-20 iunie 2011

Juriul

Componența juriului care va analiza soluțiile concursului și va decide care dintre ele vor fi premiate și continuate în faza 2 este următoarea:

- Șerban Popescu - Criveanu, arhitect și urbanist
- Dan Dinoiu, arhitect
- Cristian Movilă, fotoreporter
- un reprezentant al administrației locale Galați

De asemenea juriul va stabili 3-5 categorii în care se încadrează proiectele. Pe baza acestora se va organiza votul public.

Câștigul concursului

Zbor cu elicopterul deasupra regiunii Galați.

Vizitarea unor zone de interes greu accesibile (acesta poate fi efectuate la începutul celei de-a doua etape a concursului** sau la final).

Accesul la Evenimentul de la Galați, prin asigurarea tuturor cheltuielilor de participare.

În urma votului public, care va încheia concursul, se vor acorda premii care se vor anunța ulterior.

* Grupul de câștigători reprezintă grupul alcătuit din coordonatorii celor 10 proiecte. La evenimente pot fi prezenți și alți membri ai echipelor câștigătoare cu asigurarea cheltuielilor.

** Datorită perioadei scurte de desfășurare a concursului, această vizită se va face la cerere.

Drepturi de autor și folosința materialului

Toate documentele predate de participanți vor fi printate de organizatori și vor rămâne în posesia acestora. Drepturile de autor asupra lucrărilor rămân ale autorilor. Autorii consimt, prin participarea la concurs, să cedeze drepturile de publicare asupra materialelor predate către organizatori. Autorilor li se va menționa numele, dar nu vor fi acordate alte remunerații.

Organizatorii concursului

Concursul este organizat de Asociația Plusminus în parteneriat cu OAR filiala Dunărea de Jos, prin coordonatorii de proiect: Elena Stoian, Mirela Nițu, Marius Mitran. Proiect finanțat din Taxa Timbrul Arhitecturii, 2010.

OAR filiala Dunărea de Jos, str. Portului nr 23 birou 012 I ro 80025 I Galați

Asociația Plusminus, str. Tipografiei nr. 18 - 1 I ro 400101 I Cluj-Napoca

